

Meteoroloji

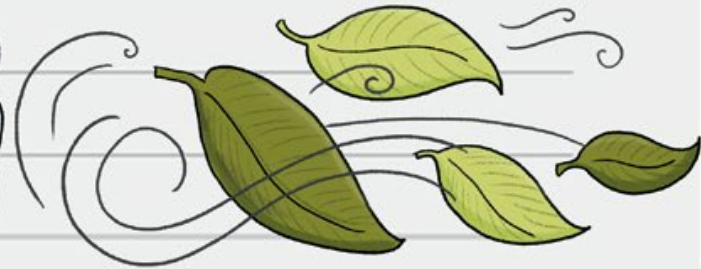
Hava koşullarını ve iklim türlerini inceleyen bilim dalı.

Atmosferde meydana gelen tüm hava olaylarını, hava koşullarındaki değişimleri ve iklim türlerini araştıran, hava durumu tahminlerinde bulunan bilim dalına meteoroloji denir.

Meteoroloji günlük yaşantımızı son derece etkileyen bir bilim dalı. Düşünsenize bazı günler üzerimize ne gideceğimize, yanımıza şemsiye ya da yağmurluk alıp almayacağımıza, bir yere gidip gitmeyeceğimize ya da hangi ulaşım aracıyla gideceğimize meteoroloji sayesinde oluşturulan hava durumu değerlendirmelerine bakarak karar veriyoruz. Ancak meteorolojinin yaşantımıza etkisi bunlarla sınırlı değil elbette. Ulaştırma, turizm, inşaat, tarım gibi birbiriyle hiç de alakalı durmayan pek çok alanda da meteorolojiden yararlanıyoruz. Özellikle de tarım alanında. Örneğin bitkilerin ekim, sulama ve hasat zamanlarının planlamalarını hep meteorolojik bilgiler ışığında yapıyoruz.

Dünya'daki hava olaylarının tümü atmosferde gerçekleşir. Yani Dünya'yı çevreleyen, yoğunluğu yükseklerle çikıldıkça azalan, toplam kalınlığı yaklaşık 100 kilometre olan, çeşitli gaz, sıvı ve katı parçacıklardan oluşan bir karışımın içinde! Ancak atmosferin her yerinde hava hareketleri olmaz. Hava hareketleri daha çok atmosferin en alt tabakası olan troposferde görülür.

Troposfer 0-14 km

Stratosfer
14- 50 km

Mezosfer
50-80 km

Termosfer
80-100 km

Uzay 100 km'nin üzeri

Dünya'nın atmosferi

Dünya'nın atmosferi, farklı özelliklere sahip katmanlardan oluşur. Örneğin yeryüzüne en yakın katman olan Troposfer hava olaylarının görüldüğü katmandır. Canlıların yaşamasına olanak sağlayan katman da burasıdır ve atmosferdeki su buharının %90'ı burada bulunur.

Meteorolojik İlginçlikler!

İşte size meteorolojiyle ilgili ilginç bilgiler. Bakalım hangisi sizi daha çok şaşırtacak?

Kasırgalar ve hortumlar Güney Yarımküre'de saat yönünde döner. Kuzey Yarımküre'deyse durum farklıdır. Saatin aksi yönünde dönerler.

Jet uçakları troposferin üzerinde uçar. Yani yer yüzünden yaklaşık 14 kilometre yüksekte! Çünkü troposferin üzerinde hava olayı olmaz. Böylece yolcular ve mürettebat daha rahat bir yolculuk yapar.

Mezosferde ortalama sıcaklık -90 santigrat derecedir! Yani burası atmosferin en soğuk yeridir. Burada, buzla kaplı toz parçacıklarından oluşan bulutlar bulunur.

Termosferde geceyle gündüz arasındaki sıcaklık farkı yaklaşık 600 santigrat derecedir.

Termosferde gazlar genellikle toz hâlinindedir.

Yaşantımızdaki Meteoroloji

Ön sayfada meteorolojiden nasıl faydalandığımıza yönelik birkaç örnek verdik. Haydi buraya iki örnek de siz yazın. Örneğin ulaşım da hava koşulları nedeniyle ne gibi değişiklikler yaşanabileceğini, inşaat sektörünün hava koşullarından nasıl etkilenebileceğini ya da hava koşullarının kırsal ve kentsel yerleşime nasıl bir etkisinin olabileceğini düşünebilirsiniz.

Uydurma Terimi Bulun

Aşağıda meteorolojiyle ilgili bazı terimler var. Ancak bunlardan birini biz uydurduk. Sizce bu hangisi?

Stratopoz: Atmosferde yükseklikle sıcaklık artımının durduğu geçiş katmanı.

Maksipoz: Belirli yüksekliklerde kaydedilen maksimum sıcaklık değeri.

Mezopoz: Atmosferdeki en düşük sıcaklığın görüldüğü mezosfer ve termosfer arasındaki geçiş katmanı.

Tropopoz: Atmosferde yükseklikle sıcaklık azalmasının durduğu geçiş katmanı.

